

თემა მოზილიზაცია - პირველი ეტაპის შედეგები და პროგნოზები

„ინსტიტუტი“ თანამშრომელი პირველი ეტაპის შედეგებს განიხილავს

მარტის ბოლოს დასრულდა პროექტის - „თემა მოზილიზაციის ინიციატივა“ რეალიზაციის პირველი ეტაპი, რომელიც 6 თვეს გაგრძელდა. პროექტი მეტად მასშტაბურია თავისი გეოგრაფიით, მონაწილეთა და განსახორციელებელ სამუშაოთა მოცულობით. ასეთი მასშტაბური პროექტების რეალიზაციის დროს უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება მუდმივად შედგენილი და რეალიზაციის პერიოდში გამოუღებელი პრობლემების ანალიზს, რათა შემდგომში სწორად იქნეს კორექტირებული პროექტის რეალიზაციის სტრატეგია.

სწორედ ასეთი ანალიზის გასაკეთებლად ჩატარდა შეხვედრა მრავალ მაგდასთან პროექტის ექსპერტების და პროექტის დირექტორის მონაწილეობით, სადაც განხილული იქნა პირველი ეტაპის საქმიანობები, მიღწევები, არსებული პრობლემები, განსახილველი იქნა სამომავლო სტრატეგიები და ტექტიკა.

მე, როგორც ფორმალისტმა, ვისარგებლე ამ შეხვედრით, ვიხივე პროექტის მონაწილე ექსპერტებს და პროექტის დირექტორს მასუბი გავიქნე რამდენიმე კითხვას, რომლებზეც ასეუბნი დიდი ხანია მინტერესებს - რამდენად ენდობა საზოგადოება არასამთავრობო ორგანიზაციებს? არის ეს ინტერესი მოსახლეობის მხრიდან იმ პროექტების მიმართ, რომლებსაც ეს ორგანიზაციები ახორციელებენ? უნდა ითანამშრომლონ თუ არა სახელმწიფო ორგანიზაციებმა და არასამთავრობო სექტორმა, თუ ეს თავისი ბუნებით ერთმანეთისადმი ანტიგაპროტესტული განწყობილი სტრუქტურებია?

შედეგად მასუბი გავიქნე ამ კითხვებზე ერთი კონკრეტული ორგანიზაციის - ახალგაზრდა მეცნიერთა კავშირი „ინსტიტუტი“-ს და ერთი კონკრეტული პროექტის მაგალითზე. ჩვენს საუბრებში მონაწილეობა მიიღეს პროექტის ავტორმა და დირექტორმა - ლევან გობაძემ, ექსპერტებმა - მიხეილ ანანიძემ, ირაკლი კახაძემ, ირაკლი თურნაძემ.

გურანდა შანიძე (ყურანდალი) - როგორი დამოკიდებულებაა მოსახლეობის მხრიდან პროექტის იდეის მიმართ?

- მიხეილ ანანიძე (ექსპერტი): ერთმნიშვნელოვანი პასუხი თქვენს კითხვაზე არ არსებობს. თუ ვილაპარაკებთ ზოგადად იმ იდეაზე, რომ ყოველ თემში უნდა ხდებოდეს აქ არსებული პრობლემების გამოკვლევა და უნდა ფინანსდებოდეს ის პროგრამები, რომლებიც თვით თემის მოსახლეობას მიანიჭა პრიორიტეტულია, მის ყველა მისაღობა. მოსახლეობის მხრიდან ასეთი მიდგომა საკითხების გადაწყვეტისადმი მისაღობა, მაგრამ არსებობს სხვა ბევრი ფაქტორებიც, რომლებიც განაპირობებენ მოსახლეობის დამოკიდებულებას პროექტის იდეისადმი, ამ მისი ცალკეული კომპონენტების მიმართ.

- ირაკლი თურნაძე (ექსპერტი): იდეის მიმართ არც ერთი მუნიციპალიტეტში არ არის პრობლემა, ყველა მოსწონს, იმ შესრულების მხრივ კი არაფერს ვილაპარაკებ. არსებობს ჩატებითი ხიფის პრობლემა მოსახლეობას და თვითმმართველობის ორგანოებს შორის, ანუ ხელისუფლების მიმართ ნდობა აქვთ დაკარგული. ყველაზე ხშირად მოისმენი ფრაზებს - „არჩვენების პერიოდში ხელისუფლებამ ბევრჯერ მოატყუა ხალხი. არჩვენების პერიოდში გამოიჩინებინა, დაპირებებიან და როცა ყველაფერი დამთავრდება, დანაპირების შესრულებაზე რომ არაფერი თუბათა, მომაგად არჩვენებამდე საერთოდ აღარ ჩნდებიან“.

- ირაკლი კახაძე (ექსპერტი): კრების მიმდინარეობისას, როცა ცხადსაუბრობს არსებული პრობლემებიდან პრიორიტეტულის არჩევაზე, მოსახლეობას არჩევანის გაცემა უჭირს, იმიტომ რომ თემებში უაზრობა პრობლემა მოსაგვარებელი. როდესაც თემები რომ პრობლემას ჩვენ არ

ვაფინანსებთ და ადგილობრივმა თვითმმართველობამ უნდა მოავარდოს, იმედვან და დაკარგული აქვთ ნდობა, რომ იხიზინა „მამინ აზრი არა აქვსო“, კრებებზე, საკრებულოს წევრების და რწმუნებულების დასწრებისას იყო შემთხვევები, როცა მოსახლეობა ორივეს უპირისპირდებოდა, რის შემდეგაც მოსახლეობის საერთო კრებაზე მოსვლის სურვილიც აღარ ჰქონდა.

- ლევან გობაძე (პროექტის დირექტორი): პროექტის იდეა იმიტომაც არის კარგი, რომ ის არ არის ერთგვარადი. ანუ პროექტი არ ითვალისწინებს ერთგვარად თემების არსებული პრობლემების კვლევას და ვინმესთვის ამ კვლევების შედეგების მინიშნებას.

პროექტის მიზანი დაინარჩუნა მოსახლეობის მოთხოვნებისა და საჭიროებების კვლევის მისაღობა, რომელსაც პროექტის დასრულების შემდეგ იმართება და რომელსაც პროექტის ავტორები იმართებენ.

ანუ იმ საქმეს, რომელსაც ახლა ჩვენ ვაკეთებთ, პროექტის დასრულების შემდეგ გააკეთებენ მუნიციპალიტეტების გამგებები და საკრებულოები, თემის რწმუნებულები. ისინი შეხვედრებში მოსახლეობას, განსახილველენ თემებში არსებულ პრობლემებს, გამოყოფენ პრიორიტეტებს და ამის საფუძველზე მოახდენენ ადგილობრივი ბიუჯეტების დაგეგმვას.

- მიხეილ ანანიძე: პრობლემების განსახილვისა და პრიორიტეტისაგანის დროს,

როდესაც მოსახლეობა ხედავს, რომ ის პრობლემა იკვეთება, რომელიც მათი არჩეულია, მოსახლეობა კმაყოფილია. ამით ჩვენი და პროექტის მიმართ ნდობა იზრდება და თვითონაც რწმუნდებიან, რომ პრობლემა მოგვარდება. პროექტის იდეა იმიტომაც მოსწონთ, რომ საინიციატივო ვჯულებში არჩევიან მოსახლეობის ნდობით აღჭურვილი ადამიანები, რომლებიც შუამავლის როლს შეასრულებენ ხელისუფლებას და მოსახლეობას შორის. ჩვენი შემეცებით ხორციელდება კრების ჩატარება, საკრებულოს წევრისა და რწმუნებულის მოყენა კრებაზე, მოქალაქე იმითაც კმაყოფილი რჩება, რომ ორგანიზებულ კრებაზე მოვიდა, დაესწრო, თავისი საკვივარი გამოთქვა ხმაშალა და მას მოუსმინეს. ამით რიგით მოქალაქეს რეალურად ეძლევა საშუალება ხმა მანდვინის ხელისუფლებას.

- ირაკლი თურნაძე: პრობლემას ქმნის ასევე ზოგადად მოსახლეობის დამოკიდებულება არასამთავრობო ორგანიზაციებისადმი. დღეს ბევრი ორგანიზაცია გაიგვიგებულა ხელისუფლებასთან ან ოპოზიციასთან. ძველია თემებში საერთო კრებების ჩატარებისათვის მოსახლეობის მოზილიზება. მთავარი პრობლემა მოსახლეობის გარკვევა იმში, თუ ვისი წარმომადგენელი ხარ - პოზიციის თუ ოპოზიციის. როცა ყველაფერი გაორკვევა, რომ ჩვენ არ ვართ პოლიტიკოსან არანაირი კავშირში და ვართ არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელსაც არ აქვს პოლიტიკური მიზნები, ყველაფერი კარგად მიდის. კრების მსვლელობისას, ყველა თანხმდება ერთ კონკრეტულ საკითხზე. პოლის ვიორდები ერთმანეთს იმ იმედით, რომ ეს პრობლემა იქნება მოგვარებული და ყველა კმაყოფილია. ამის იმედს მათ ის ფაქტიც აძლევს, რომ ირჩევა საინიციატივო ვჯულები, რომელიც ჩართულია პროექტში და თავად ხედავენ როგორ ხდება ამ პრობლემების მოგვარება. ეს არ არის „მეგობრად, ჩავატარებ და ნაშთივე“, მოსახლეობა თავად არის ჩართული და ამბობენ „მეგობრად, შევიკრიბეთ, ავირჩიეთ პრობლემა, ვიაქტუირეთ და მიზანს მივაღწიეთ“.

- მიხეილ ანანიძე: როცა ჩვენ ვამბობთ, რომ ამ ერთი შეხვედრით ყველაფერი არ მოვარდება, როცა ვუტყობთ კონკრეტულს, ვუტყობთ, რომ ამოვალთ, ამ პრობლემის მოგვარებას თქვენთან ერთად ბოლომდე მივყვებით, ესეც გარკვეულწილად ამაღლებს ნდობის ხარისხს. მათ იცანთ, რომ ეს პრობლემა შეიძლება მოგვარდეს და არ მიატოვებენ შუა გზაზე.

- ირაკლი თურნაძე: მაგალითად, ქობულეთის მუნიციპალიტეტში 19 თემია. ვპირველი რომ ცხრამეტეც თემში ხელი ვუწყოთ გამოკვეთილი პრობლემების მოგვარებას. მაგრამ ამავე დროს მოსახლეობა იმასაც ათვინობს, რომ შეიძლება ცხრამეტეც თემის პრობლემა ერთ წელიწადში ვერ მოგვარდეს, რადგან ბოუჯეტში თანხები მცირეა. ამას გავგებთ ეკონომიკას, ჩართულები არიან და ხდებიან იმის, რომ მუნიციპალიტეტში პრობლემებს შორის უპირველესად ყველაზე აქტუალური დაუფინანსდება.

- გურანდა შანიძე: როგორი დამოკიდებულებაა აქვთ ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებს პროექტის მიმართ, თანამშრომლობა თუ არა საკრებულოებთან და გამგებებთან?

- ირაკლი კახაძე: მე ვგუშობ შუახვევის და ხულის მუნიციპალიტეტებში და მინდა ვთხროთ, რომ დამოკიდებულება არის ძალიან კარგი. თანამშრომლობაც, პოექტის

რეალიზაციის ამ ეტაპზე შედეგ. ხულის მუნიციპალიტეტის გამგებებმა გამოყოფის მისი მოადგილე - მალხაზ ქათამაძე, რომელიც ჩვენს თემის მოზილიზაციის დახმარებას უწევდა მოსახლეობის მოზილიზაციამ. შუახვევშიც ანალოგიური მდგომარეობაა. აქ უფრო საკრებულოს თავმჯდომარე აქტუორებს. მან დაადავა წევზარ ამაღლებულს უშუალოდ ჩართულიყო მიმდინარე საქმიანობაში, ისიც აქტუორდა და გვეხმარა და ზედმინებით კარგად გააკეთა ყველაფერი.

- მიხეილ ანანიძე: ხშირ შემთხვევაში დამოკიდებულებას განაპირობებს სუბიექტური ფაქტორებიც - ცოდნა, გამოცდილება, თანამშრომლობის პრაქტიკა არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, საქმის კეთების სურვილი (ან პირიქით) და სხვა მრავალი ფაქტორი.

ხელშეწყობის მენიშაპალიტატში. ერთ-ერთი თემში. როგორც დასახლებულ იმედში. რწმუნებულმა „ქურის პრეზიდენტმა“ ლავანოვმა, რომ მოსახლეობის მოზილიზაციის მიზნით დაგეგმილია, მატარებ პრაქტიკის პრაქტიკის იმისათვის, რომ მოსახლეობა საერთო შეხვედრაში მოსვლიყო. დაპირებით ხელშეწყობის საკრებულოს თავმჯდომარის, რომელსაც დასავლეთ, რომ სხვაგვარად ბაიანი ჩვენთვის. ბოლოში აქვს შემდეგ მოგვამისა ყურადღება.

მორიგ თემში კი ჩვენს მოზილიზატორს ლამარა ნაგერვანის რწმუნებულებით თანამშენებ საერთოდ უარი განუცხადა. „არასამთავრობოებთან ვწყვილ კავშირს, არავითარი კრების ჩატარების და მოსახლეობის შეკრების სურვილი არ გავქმსო“. ხალხი რომელიც არასამთავრობო იყო განწყობილი. როცა აუტყუებთ, რომ ჩვენ სხვა ვართ და გავცანით პროექტის მიზნები და ამოვანები, ამის შემდეგ შევძელით კრების ჩატარება. ხელგაშორის საკრებულოს თავმჯდომარეს, ბატონ რიონ მალხაძესაც მადლობა უნდა გადავუხადოთ, მიუხედავად იმისა, რომ ძალიან დაკავებული იყო, ყოველთვის მხარში ვეყვება და ჩვენთან აქტუორად თანამშრომლობდა.

ქველს მუნიციპალიტეტთანაც თანამშრომლობის არასამთავრობო მიმდინარეობდა. რამე განსაკუთრებულ სიროტულდობა პროექტის რეალიზაციის ამ ეტაპზე ქველს ადგილი არ ჰქონია.

- ირაკლი თურნაძე: რაც შეეხება ქობულეთის მუნიციპალიტეტს, იყო ფაქტები, როცა რწმუნებულები თავს არიდებდნენ მოსახლეობასთან შეხვედრას, რაც მათი პირდაპირი მოვალეობაა. არ უნდებოდათ იმიტომ, რომ მოსახლეობის მხრიდან მათ მიმართ მიდობა კითხვები, რომლებიც პასუხები არ ქონდათ. შემიძლია ამის ნათელ მაგალითად მოვიყვანო დავის თემის რწმუნებულები, რომელმაც არანაირი მონაწილეობა არ მიიღო საერთო კრებაზე მოსახლეობის მოწვევის პროცესში და საერთოდ არ გამოჩნდა შეხვედრაზე. ქობულეთში

შესველრა ზაქარიას თაჲის მოსახლეობასთან

რა არის საქართველოს იმისათვის, რომ თვითმმართველობა ეფექტური იყოს? ან რა კრიტერიუმების მიხედვით შევასაოთ ეფექტურია თუ არა თვითმმართველობის ორგანიზების საქმიანობა? ეს კითხვებია, რომლებზეც დღესდღეობა დღესაც მიმდინარეობს ხშირად პოლარულად განსხვავებული პოზიციები გაჩაჩნით.

როგორია ეფექტური თვითმმართველობა ნებისმიერ სოფელში მცხოვრები რიგითი ადამიანის თვალთ? რა უნდა გააკეთოს თვითმმართველობის ორგანიზებმა - საკრებულომ და გამგებამ იმისათვის, რომ მოსახლეობა ემყოფებოდნენ ორგანიზაციის მიხედვით. თავისი საქმიანობით მათ უნდა უზრუნველყონ ისეთი პრობლემების მოგვარება ადგილობრივ, რომელიც გადაწყვეტაც ერთ ადამიანს, ან თუნდაც ერთ თემს, ცალკე აღებულს არ შეუძლია. შესაბამისად, თვითმმართველობის ორგანიზებმა ყოველთვის უნდა იცოდნენ, რა საქმიანობა თავისი მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას და ზრუნავდნენ ამ მოთხოვნების დასაქმების და მათთვის დასაქმებისათვის.

ასეთ შემთხვევაში მათი ეფექტურობის შეფასებისათვის კრიტერიუმად ადგილი ჩამოსაყალიბებელი იქნება - რამდენად შესაძლებელია თვითმმართველობის ორგანიზების მოსახლეობის მიერ დადებითად აღიქმება რეაგირება და ამ პრობლემების გადაწყვეტა.

ცალკე მსჯელობის თემაა, თუ როგორ უნდა უზრუნველყონ საკრებულოებმა და გამგებობებმა მოსახლეობის მოთხოვნების და საჭიროების მატარებელი ინფორმაციის მისაღებად და მათი გათვალისწინება ადგილობრივ ბიუჯეტებში. წლების განმავლობაში ხომ თითქმის არაფერი არ კეთდებოდა და თუ კეთდებოდა ისიც პირა-

და ნაცნობობის, ნათესაობის ან კლანური კუთვნილების მიხედვით.

სწორედ ასეთი, მოსახლეობის მოთხოვნის მიხედვით და საჭიროების ობიექტური კვლევის მეთოდოლოგიის დანერგვას ცდილობს დღეს აჭარის რეგიონის მუნიციპალიტეტებში ახალგაზრდა მეცნიერთა კავშირი "ინტელექტი".

პროექტის თემათა მოხილვისას ინიციატივა "ზარბაზნი, აჭარის რეგიონის 63 თემში მოსახლეობის საბარათო კრებების ჩატარებით, თემებში არსებული პრობლემების გამოკვეთით, საბიუჯეტო პრიორიტეტების განსაზღვრებით თემების მოსახლეობის ნაარხობრივად რაიონული მონაცემების ანგარიშით დასახლებული პუნქტების საბიუჯეტო პროგრამების განხორციელების მიზნით"

ერთ-ერთი ასეთი მცდელობის ნათელი მაგალითია 24 მარტს, შუაგულში მუნიციპალიტეტის ზამლოვის თემში ჩატარებული კრება, რომელზეც "ინტელექტთან" ერთად საბარათო სექტორის წარმომადგენლებიც მივიდნენ: აჭარის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი იოსებ ხიმშიაშვილი, აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს საბიუჯეტო დეპარტამენტის საბიუჯეტო ხარჯების პროგნოზირებისა და შესრულების ანალიზის გან-

ყოფილების უფროსი რაულ აბულაძე, შუაგულის საკრებულოს თავმჯდომარე ვაჟა დავითაძე, შუაგულის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრები, "ინტელექტის" გამგეობის თავმჯდომარე ლევან გობაძე, ზამლოვის თემის მოსახლეობის თემის აქტიუალურ პრობლემებზე სასურველ შეკრება.

სარწყავი არის რეაბილიტაცია, შიდა გზების მოწესრიგება, კულტურის ცენტრის ინვესტირებით აღჭურვა, ამბულატორიის აშენება - ეს იმ პრობლემების მცირე ჩამონათვალია, რომლებიც ზამლოვის თემს აწუხებს, მაგრამ უპირატეს პრობლემად მოსახლეობამ მანაც შიდა სასოფლო გზების რეაბილიტაცია დაასახელა.

"ინტელექტის" მიერ ორგანიზებულმა კრებამ მიმართა დამოსახურა, როგორც მოსახლეობის, ისე სამთავრობო სექტორის წარმომადგენლებს მხრიდან. კმაყოფილი არი, იმით, რომ ხალხი მონაწილეობდა, ჩვენი მოსახლეობა კარგად იცნობს არასამთავრობო ორგანიზაციას საქმიანობას და კმაყოფილიც არის. დღევანდელ კრებაზე ხალხმრავლობა იმდენად იყო, რომ ჩვენი მოსახლეობა არასამთავრობოებს ენდობა. ის პრობლემა კი, რომელიც დასახლებულა, იმედია მოგვარდება. მე მსიამაობად დავუდგები გვერდში ამ პროექტის განხორციელებისას, როგორც მოსახლეობის, ისე "ინტელექტს" - ამბობს ზვიად ბერიძე.

"იმედი მაქვს, რომ ეს პროექტი აუცილებლად გაამართლებს, რადგან ის საკითხები, რაც აქ დაისვა აქტუალურია. სასიამოვნოა, ის ფაქტიც, რომ ინიციატივა ხალხიდან მოდის. ზედა რეგულაცი კარგად არ იცანის სასტკეპრი რა საეკონომიკური ცხოვრების სფეროში მოსახლეობა. კარგია თუ ამას გაითვალისწინებენ. მე ყოველდღიურ ურთიერთობაში ვხედავ ამ საქმესთან, რადგან "ინტელექტს" მზანი არც პოლიტიკური ინ-

ტერესების გატარება და არც პირადი მიზნება, ისე აკეთებენ ყველაფერს, როგორც ხალხი ფიქრობს. ერთი შენიშვნა მეცნება მათთან: ხშირად შეხედენ ხალხს და დავიწყებენ მოსახლეობას ხელისუფლებამდე პრობლემების მიტანაში" - ამბობს მამულაძე, ზამლოვის თემის რწმუნებული.

"მე თუ რამე შემიძლება მთელი სულითა და გულით მინდა ვიშეშეშე, ჩვენი პროექტი და რასაც ჩემი შეგნებით გაცნობდა, ყველაფერი გაეყოფილი იქნება ხალხს. კრება ცოცხალი და აქტიური იყო, ხალხის აზრები გაითვალისწინეს. ერთადერთი, რაც არ მომეწონა, ის იყო, რომ მხოლოდ ერთი პრობლემა შეიჩინა და დანარჩენები გვერდზე დარჩა" - გულდაწყვეტილი ჩანდა შემოქმედებითი ცენტრის წამყვანი სპეციალისტი თამარ დიასამიძე. მისი დიდი სურვილი იყო მოსახლეობის შემოქმედებითი ცენტრის ადგილობრივი დეპუტატი მზარი, რადგან: "გვიანდაც ჩავატარებთ კონკრეტული ორგანიზაციები, მაგრამ ამის ტექნიკური რესურსი არ გვაქვს, შემოქმედებითი ცენტრის სჭირდება ყურადღება";

"ნამდვილად კარგია, რომ მოსახლეობა

ჩაერთო. მოსახლეობიდან წამოსული ინიციატივა საინტერესოა და ეფექტურია. მართალია აქ წარმოდგენილი ხალხი (კრება, მაგრამ საქმისათვის ინიციატივა, რომ მოსახლეობამ საკრებულოში ხელისუფლებამდე მიიღოს ის, რაც სურს. ჩვენი მზრინდა კი შევეცდებით ხელი შევეწყვიტო პრობლემების მოგვარებას. საკითხი ვერ მუნიციპალურ ბიუჯეტში იქნება გათვალისწინებული, თუ თანხები არ იქნება საკმარისი მათში მოხდება მისი რესპუბლიკური ბიუჯეტისგან დაფინანსება" - განაცხადა აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს საბიუჯეტო დეპარტამენტის საბიუჯეტო ხარჯების პროგნოზირების უფროსი რაულ აბულაძე;

"ჩვენ 2004 წელს შევხვედით მოსახლეობას და მათგან წამოსული პრობლემები მოვაგავით. გარდა ამისა, რომ ყველა პრობლემა, რაც აქ დასახლებულ მოსახლეობას, მაგრამ ისიც უნდა ვიცოდეთ, რომ ყველაფერი ერთად არ იქნება. დროთა განმავლობაში ყველაფერს მივხედვით" - განუცხადა მოსახლეობის აჭარის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა იოსებ ხიმშიაშვილმა.

თემათა მოხილვისათვის - პირველი ეტაპის შედეგები და პრობლემები

დასაწყისი გვ.1

თის გამგებობიდანაც თანამშრომლობის დიდი სურვილი არ იგრძნობა. ამბობენ ვითარამორღობით, მაგრამ როცა საქმე პრაქტიკულ თანამშრომლობაზე მიდგება, "ფეხს იორვენენ".

- გურანდა შანიძე: არის თუ არა განსხვავება მუნიციპალიტეტების მიხედვით არსებულ პრობლემებს შორის?

- მიხეილ ანანიძე: ქობულეთის მუნიციპალიტეტში 19 თემში ჩატარებული პრობლემების კვლევიდან 14 თემში თავის უპირველეს პრობლემად მიდასახოლო გზების რეაბილიტაცია დაასახელა, სამმა თემმა - სახელის სისტემების რეაბილიტაცია, ერთმა - ბაგა-ბაღის რეაბილიტაცია და ერთმავე მდინარეზე დამბის მოწყობა;

ხულოს მუნიციპალიტეტში 13 თემია. აქედან 7 თემის მოსახლეობამ მიდასახოლო გზების აღდგენა - რეაბილიტაციის დაუჭირა მხარი, ორი თემის მოსახლეობამ - სარწყავი არხის აღდგენას, ერთმა - სოფლისათვის ტრანსპორტის შექმნას, ერთმა - კულტურის სახლის აშენება - რეაბილიტაციას, ხოლო ღორჯობის თემის მოსახლეობამ მდინარეზე ვეზირის გამართვა ისურვა.

შუაგულის მუნიციპალიტეტში 9 თემიდან ავტობუსის შექმნა სურთ სამ თემში, სოფლისათვის ტრანსპორტის ყოფა - სამ თემში, შიდა გზების რეაბილიტაცია - ორ თემში, ხოლო სასმელ წყლის სისტემის მოწესრიგება - ერთ თემში.

ქედის მუნიციპალიტეტშიც, შუაგულის მსგავსად 9 თემია. აქედან ორ თემში წყლის სისტემის რეაბილიტაცია სურთ, ორ თემში - ბაგა-ბაღის მშენებლობა, შიდა გზების რეაბილიტაცია ერთ თემში მოინდომეს, ერთ თემში - ეფექტურად აღდგენა უბნის გახსნა, სარწყავი არხის პრობლემა ერთ თემს აწუხებს, ხოლო ზეარეს თემის წარმომადგენლებს ნვეების ქარხნის ამოქმედება უნდათ.

ხელგაწერის მუნიციპალიტეტში 13 თემია. აქედან ხუთის სასმელ წყლის პრობლემის მოგვარება სურს, სამს - გზების, ხოლო დანარჩენ თემებს - კულტურის სახლის რეაბილიტაცია, ამბულატორიის მშენებლობა, მდინარის განწმენდა, კანალიზაციის სისტემის მოწესრიგება და ავტობუსის დანიშვნა უნდათ.

როგორც კვლევების შედეგები ვეჩვენებს, პრობლემები ყველა მუნიციპალიტეტებში მტკნალეულად მსგავსია.

- გურანდა შანიძე: როგორ შევასაბუთო პროექტის პირველ ეტაპზე?

- მიხეილ ანანიძე (ქსაბერტი): პროექტის პირველი ნაწილი დადებითად უნდა შეფასდეს. გვეჩვენა ბევრი ხელის შემშლელი პირობა. პირველი, ეს იყო საგანგებო მდგომარეობა, შემდეგ ახალი წელი, არჩევნები, დიდიფლოობა, რამაც ხელი შეგვიშალა პროექტის განხორციელებაში. ეს მოვლენები რომ არა, ცოტათი ნინ ვიქნებოდით, მაგრამ საერთო ჯამში არც ეხლა ვართ ჩამორჩენილი ნინასწარ შემუშავებულ გრაფიკს.

- ლევან გობაძე: ჩემი, როგორც პროექტის დირექტორის ხედვაა - პირველი ეტაპი, საერთო ჯამში, წარმატებით დასრულდა. სირთულეები რა თქმა უნდა იყო. გარეშე ფაქტორებს რომ თავი დავაყენებთ (ზამთრის რთული მდგომარეობები, უგზობობა, პოლიტიკური სიტუაცია), თვითონ ეს მეთოდოლოგია, რომლის ჩამოყალიბება და პერსპექტივაში პრაქტიკაში დანერგვა გვიანდა თვითფურცელიწინებდად სისტემის სახით, არის სახალხო. როგორც ყველა სახლის დაწერვას, სირთულეები ახლდა ჩვენი პროექტსაც. სახალხო ვერ უნდა შეითვისოს, მიეჩიო და მხოლოდ ამის შემდეგ გახდება ის შერი ყოველდღიურობის განყოფილი ნაწილი.

პროექტი წარმატების მთავარი განმსაზღვრელი ფაქტორი არის ის, რომ ადამიანებს განსაზღვრული ახლებურად აწიონენება, ანუ ადაპტაცია გვეუკეთათ არსებულ კარნამდებლობასთან და გარემოსთან. მაქსიმალურად შევეცადით, რომ მოსახლეობა იყოს აქტიური,

შეძლოს თავისი ინტერესების დაცვა. მათი საქმიანობა გათვალისწინებულ პერსპექტივაზე და თემის საერთო ინტერესებზე. ამას საქმეობდა აზროვნების შეცვლა, რომელიც ათწლეულების მანძილზე ყალიბდებოდა ადამიანებში.

არსებული თემის ყველა მასშტაბის მონაწილეობის დასაზრუნავი ახალი ალბათი ვერსიის მომზადებაში. ჩვენს აპირირებით ვხდათ რამდენიმე მარტივი ბაზა, რომელს უფრო რამდენიმე გვეჩვენებდა და ღრმად უფრო მარტივად შეესაბამებოდა შესასრულებლად. ეს არის ის სამინისტროს ჯგუფობის თემათა მოხილვისათვის მხარდასაჭერის საკითხების ანგარიშგებაში არსებული პრობლემები.

- გურანდა შანიძე: ჩვენი რეალობიდან გამომდინარე, როდესაც ხელმძღვანელი კადრები ხშირად იცვლებიან, რამდენად შესაძლებელია პროექტის მიზნების სისტემად ჩამოყალიბება?

- მიხეილ ანანიძე (ქსაბერტი): ამ პროექტის ძირითადი მიზანია, რომ დანიერგოს მოსახლეობიდან წამოსული ინიციატივების მხარდაჭერის პრაქტიკა. ხელი-სულებზე შეიძლება შეიცვალოს, მაგრამ ხალხი არ მიცემს მათ მოდურების საშუალებას, როცა ეცოდინებათ, თუ როგორ უნდა იმოქმედონ.

- ლევან გობაძე: ისევე როგორც სპორტში, კულტურაში, მეცნიერებაში, ხელისუფლებამაც უნდა არსებობდეს თანობა მემკვიდრეობითობის პრინციპი. კადრების რეგულაციური ცვლა მოუვლელია. როდესაც

საკავშირო ჩანაროი მომზადებულია ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით. ტექსტში მოყვანილი მოსახრებები შეიძლება არ ემთხვეოდეს ევროკავშირის ოფიციალურ პოზიციას.

საკავშირო ჩანაროს გამოსცემს ახალგაზრდა მეცნიერთა კავშირი "ინტელექტი"

საკავშირო ჩანაროი "თემათა ინიციატივა" მისამართი: ბათუმი, რუსთაველის გამზ. №25 ტელ.: 77415, ფაქსი: 77126 ელ.ფოსტა: info@intellect.org.ge ვებ.გვერდი: www.intellect.org.ge